

Viestintätieteiden kandidaattiohjelman valintakoe 7.6.2021

Kysymyksen 1 arvosteluperusteista

Kysymys oli:

1. Tämä tehtävä koskee etukäteen jaossa ollutta verkkoaineistoa ”*Monialainen viestintä: puheesta peleihin*”. Valintakoejulkaisun sisällysluettelo on liitteenä.

Kerro, miksi haluat opiskella viestintätieteitä. Kuvaile vastauksessasi seuraavia asioita:

- Miten viestintätieteet tutkimusalana jakautuu erilaisille nyky-yhteiskunnan kentille?
- Mitä uusia valmiuksia ja mahdollisuuksia näet tutkinnon sinulle tarjoavan?
- Mille verkkoaineistossa esitellyille aihealueille oma kiinnostuksesi kohdistuu? Perustele valintasi.

Viittaa vastauksessasi vähintään kolmeen verkkoaineiston artikkeliin. Käytä viittauksessa selkeästi artikkelin ja/tai kirjoittajan/kirjoittajien nimeä.

Vastauksen pituus tähän tehtävään on enintään 500 sanaa. Merkitse vastauksesi sanamäärä paperiin.

Yleistä arvosteluperusteista:

Kuten kysymyksestä kokonaisuudessaan käy ilmi, se koskee halua opiskella viestintätieteitä ja valintakoeaineiston sisällön soveltamista tähän pohdintaan. Vastauksessa tuli näkyä oikeanlainen tasapaino näiden kahden välillä. Jos omakohtaisuutta ei kuljetettu koko vastauksen mitalla mukana, vaan se jätettiin esimerkiksi tekstin päättävään virkkeeseen, tämä näkyi arvioinnissa. Täydentäviin kysymyksiin tuli vastata pääkysymyksen muodostaessa koko vastausta ympäröivän kehyyksen. Motivaatio tuli kytkeä henkilökohtaisiin, opiskelun kautta saavutettavissa oleviin tavoitteisiin.

Mikäli artikkelien sisällöstä kerrottiin jotain vastaamatta itse kysymykseen, ei pisteitä herunut. Artikkelien teemat tuli ottaa tekstissä osaksi keskustelua, niiden maininta lyhyesti esimerkiksi *kiinnostavana* tai *mielenkiintoisena* ei riittänyt. Ansiokkaat näkökulmat, vastaväitteet ja täsmennykset toivat pisteitä, sillä niissä hakijan oma ääni

pääsi esiin. Esimerkkinä tällaisesta näkökulmasta on koronapandemia ja sen vaikutus viestinnän muotoihin sekä luotettavan tiedon jakamiseen.

Vastauksessa tuli viitata vähintään kolmeen verkkoaineiston artikkeliin. 1–2 viittauksen puuttumisesta sakotettiin 0,5 pistettä, kolmen viittauksen puuttumisesta sakotettiin 1 piste. Viittauksen tuli olla selkeä, esitetyn ohjeen mukainen ja perusteltu. Aineiston teemojen yleinen pyöritys ei riittänyt, vaan tarvittiin selkeä osoitus lainatusta lähteestä. Myös ylipitkästä vastauksesta tai sanamäärän puuttumisesta sakotettiin 0,5 pistettä. Ohjeistuksen noudattaminen osoitti hakijan lukeneen kysymyksen huolellisesti.

Lisäksi arvioinnissa kiinnitettiin huomiota vastauksen johdonmukaiseen etenemiseen ja yhtenäisyyteen sekä tekstin kielelliseen sujuvuuteen ja virheettömyyteen. Vastausten jäsentelystä oli mahdollista saada enintään 7 pistettä ja oikeakielisyydestä enintään 3 pistettä. Näiden pisteiden saaminen edellytti kuitenkin sitä, että vastaus keräsi sisällöstä vähintään 15 pistettä.

Kysymyskohtaisista arvosteluperusteista:

- Miten viestintätieteet tutkimusalan jakautuu erilaisille nyky-yhteiskunnan kentille? (Max 5 p.)

Vastauksessa hakija osoitti omaavansa käsityksen tutkimusalasta, jolle oli hakeutumassa. Vastauksessa oli selkeästi tuotava ilmi viestintätieteiden tutkimusalan monimuotoisuus ja avattava, mitä viestintätieteet tutkimusalan voi sisältää. Viestinnän alan ammattinimikkeissä on runsausta (esim. viestintäpäällikkö, toimittaja ja graafinen suunnittelija). Tämä viittaa tutkimusalan monipuoliseen jakautumiseen nyky-yhteiskunnan kentille (ks. Nuopponen, Koskela & Nissilä) sen toimiessa esimerkiksi osana politiikkaa (poliittinen viestintä), teknistä kehitystä (tekninen viestintä ja digitaaliset palvelut) ja ruohonjuuritasoa (sosiaalinen media). Luettelointi ilman pohdintaa ja perusteluita ei riittänyt. Vastauksesta oli käytävä myös ilmi se, että viestinnän juuret ulottuvat kauas internetin, radion ja television taakse (ks. Eronen-Valli). Tällä kuvauksella luotiin pohja sille, miten merkittävä osa viestintä ja sen tutkimus on nyky-yhteiskunnan kivijalkaa.

Viestintätieteiden tutkimusala tuli vastauksessa käsitellä sekä yleisesti että esimerkkien kautta. Pelkkä *tutkimus-* tai *tutkimusala-*sanana mainitseminen ilman sen tarkastelua ei tuonut pisteitä. Viestinnän tutkimuskohteet jakautuvat esimerkiksi politiikan, työn ja vapaa-ajan konteksteihin, yksilön ja yhteisöjen näkökulmiin. Vastauksessa voi näkyä hakijan omia näkemyksiä yhdessä aineistossa esitettyjen näkökulmien kanssa.

- Mitä uusia valmiuksia ja mahdollisuuksia näet tutkinnon sinulle tarjoavan?
(*Pohdinta tutkinnon tarjoamista valmiuksista ja mahdollisuuksista sekä verkkoaineiston aihealueiden peilaaminen kiinnostuksen kohteisiin max. 15 p.*)

Vastauksessa hakija tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittymisalueitaan. Sen sijaan, että pelkistetysti luettelisi parissa virkkeessä kaikki aineistossa esitetyt valmiudet, arvioinnissa arvostettiin niiden käsittelyä pohtivalla otteella, esimerkkien kautta ja hakijan omasta näkökulmasta käsin. Hakija voi esimerkiksi kertoa visuaalisen viestinnän hallitsemisen olevan viestinnän alan töissä yhä merkityksellisempi valttikortti, ja että hän itse toivoo oppivansa yliopisto-opinnoissaan sen perusteet niin teorian kuin käytännön tasolla. Tässä pohdinnassa voisi viitata visuaalisuuden merkitykseen esimerkiksi mediarepresentaatioiden tutkimuksessa (Kannasto & Salojärvi), yritysten strategisessa viestinnässä (Koskela) ja käyttöohjeiden suunnittelussa (Salmela & Isohella). Tällä hetkellä viestinnän alan ammatteja muokkaa etenkin digitalisaatio, mutta 10 vuoden kuluttua painopiste voi olla muuttunut. Vastauksesta tuli ilmetä viestintäalan dynaamisuus uravalintana. Viestintäasiantuntija on monenlaisten yhteiskunnallisten muutosten keskipisteessä. (Ks. Lukijalle-teksti). Vastauksessa

Kyky analysoida ja vertailla asioita ja hahmottaa kokonaisuuksia mainitaan usein viestintäalan työpaikkailmoituksissa hakijalta vaadittavana kykynä (Nuopponen, Koskela & Nissilä). Näin ollen arvioinnissa arvostettiin omien vahvuuksien tunnistamista ja peilaamista aineistoon. Vastauksessa oli mahdollista pohtia myös henkilökohtaisia kehittämiskohteita. Näin hakija kykenee osoittamaan, miten viestintätieteiden opiskelu pystyy vastaamaan hänen tavoitteisiinsa. Tutkinnon kautta saavutettavia valmiuksia oli mahdollista käsitellä esimerkiksi tarjoumina eli affordansseina (ks. Rantakokko). Tämä on esimerkki verkkoaineiston oivaltavasta soveltamisesta.

- Mille verkkoaineistossa esitellyille aihealueille oma kiinnostuksesi kohdistuu?
Perustele valintasi. (*Pohdinta tutkinnon tarjoamista valmiuksista ja mahdollisuuksista sekä verkkoaineiston aihealueiden peilaaminen kiinnostuksen kohteisiin max. 15 p*)

Kysymys fokusoituu hakijan kiinnostuksen kohteisiin ja kykyyn peilata niitä verkkoaineiston aihealueisiin. Pinnallinen maininta kiinnostavasta aihealueesta ei riitä, esimerkiksi ”pelialustojen tutkiminen olisi mielenkiintoista”. Tällaisesta vastauksesta ei löydy pohdintaa eikä perusteluita. Keskiössä ovat hakijan omat ajatukset, mutta niille tulee perustellusti osoittaa tarttumapintaa verkkoaineistosta.

Kahdessa viimeisessä kysymyksessä oli mahdollista esittää ammatillisia tai muita tavoitteitaan peilaamalla niitä verkkoaineistoon. Jos ammatillista tavoitetta ei vielä ollut, vastauksessa oli mahdollista kertoa aineiston herättelemistä ajatuksista.

Vastauspapereissa käytettiin seuraavia lyhenteitä pisteiden merkinnässä:

VT = pohdinta viestintätieteiden jakautumisesta nyky-yhteiskunnan kentille

V&M = pohdinta valmiuksista ja mahdollisuuksista

KA = pohdinta kiinnostavista aihealueista

AV = artikkeliviittaus

RA & TY = rakenne ja tyyli

OIK = oikeakielisyys

Viestintätieteiden kandidaattiohjelman valintakoe 7.6.2021

Kysymyksen 2 arvosteluperusteista

Tehtävä perustui valintakokeessa jaettuun aineistoon, joka koostui Martinex-verkkokaupan sivulta poimtuista vanhan ja uuden Afrikan Tähti -pelin tekstimuotoisista kuvauksista sekä kuudesta pelin vanhaa ja uutta visuaalista ilmettä esittävästä kuvasta.

Tehtävänä oli analysoida ja pohtia liitteenä olleiden tekstien ja kuvien pohjalta

- millaiselle oletusyleisölle Afrikan Tähti -peli on laadittu ja millaista maailmankuvaa sillä rakennetaan
- mitä merkityksiä ja oletuksia vanhaan ja uuteen visuaaliseen ilmeeseen voi liittää ja millainen ideologioiden muutos liitteissä kuvatun visuaalisen ilmeen uudistumisen taustalla on sekä
- mihin muutoksella pyritään ja millaisia vaikutuksia pelin uudella ilmeellä arveltiin olevan siihen, millaisia uusia toiminnan normeja ja ihanteita siinä rakentuu.

Kysymyksessä 2 arvioitiin valintaperusteissa mainittua tekstin tuottamisen taitoa, analyttistä kykyä, viestintävalmiuksia ja kohderyhmän huomioonottamista

Koekysymyksen yhteydessä kehoitettiin perustamaan vastaus valintakoeaineiston Hirston & Sihvosen artikkeliin *Tuhlaamisen vaarat, säästämisen ilot – Diskurssianalyysi taloustehtävien tutkimuksessa* sekä hyödyntämään Salmelan & Isohellan artikkelia *Youtube-videoista helppokäyttöisiin verkkosivuihin – Käyttäjän ymmärtäminen teknisen viestinnän ytimenä* sekä Sihvosen & Laitilan artikkelia *Miten pelejä voi tutkia? Pelitutkimuksen polut, reitit ja kartat*. Valintakoejulkaisun sisällysluettelo oli kokeen liitteenä. Vastauksen maksimipituudeksi oli ilmoitettu 600 sanaa.

Pisteitä annettiin seuraavista osa-alueista:

Sisältö:

- a) kiinnittyminen valintakoejulkaisun artikkeleihin: teoreettisten lähestymistapojen tunnistaminen, nimeäminen ja määrittely 0-5 p
- b) kiinnittyminen aineistoon: oletusyleisöjen ja maailmankuvan pohtiminen 0-5 p
- c) muuttuneen ilmeen osatekijöiden analysointi 0-5 p
- d) uudistuksen tavoitteiden ja seurauksien pohdinta 0-5 p

Esitystapa:

- rakenne ja tyyli 0-7 p
- oikeakielisyys 0-3 p

Saadakseen esitystapapisteitä tuli sisällöstä saada vähintään 15 pistettä.

Sisältö: a) Teoreettinen lähestyminen

3 pistettä

Vastauksessa mainittiin kysymyksenasettelussa ja kysytyssä artikkelissa (Hirsto & Sihvonen) esitettyjä termejä (mm. diskurssi, diskurssianalyysi, ideologia, maailmankuva, normi, merkitys, oletus, stereotypia, toiminnan normit ja ihanteet, toimija-asema), *tai* vaihtoehtoisesti kahden muun mainitun artikkelin (Salmela & Isohella ja Sihvonen & Laitila) termistöä (mm. käytettävyys, käyttöohjeet, peli, pelityypit, pelikulttuurit).

4 pistettä

Edeltävän lisäksi vastaus sisälsi käytettyjen käsitteiden luonnehdintoja, joista näkyi, että vastaaja on ymmärtänyt käsitteiden sisällöt. Käsitteitä hyödynnettiin aineiston analyysissä.

5 pistettä

Edeltävien lisäksi vastaus sisälsi vastauksessa mainittujen käsitteiden määritelmät, ja käsitteitä hyödynnettiin monipuolisesti aineiston analyysissä.

2 pistettä

Vastauksessa mainittiin joitain edellä mainituista termeistä tai mainittiin yksi tai useita artikkeleita, mutta niiden taustalla olevia käsitteitä ei luonnehdittu tai luonnehdinnat eivät pitäneet paikkaansa. Käsitteitä ei oltu kytketty aineiston analyysiin, vaan viittaukset jäivät yleiselle tasolle.

1 piste

Vastauksessa oli selviä väärinymmärryksiä, se jäi sisällöltään hyvin niukaksi, siinä ei mainittu lainkaan artikkeleissa esiintyneitä käsitteitä tai termejä, tai viitattiin artikkeleihin, joita kysymyksenasettelussa ei kysytty.

Sisältö: b) Kiinnittyminen aineistoon: oletusyleisöjen ja maailmankuvan pohdinta

3 pistettä

Vastauksessa tarkasteltiin Afrikan Tähti -peliä joko lautapelin kohderyhmien ja pelin pelaamisen *tai* pelin rakentaman maailmankuvan ja ideologioiden näkökulmasta. Oletusyleisöjä oli pohdittu ja termi mainittu.

4 pistettä

Edeltävän lisäksi vastaus sisälsi molemmat näkökulmat, eritteli näkökulmia sekä hyödynsi joitakin kohdassa a) mainituista valintakoejulkaisun käsitteistä.

5 pistettä

Edeltävien lisäksi vastaus sisälsi monipuolista pohdintaa sekä lautapelin pelaamisesta että pelin rakentamasta maailmankuvasta, hyödyntäen valintakoejulkaisujen käsitteitä. Termi oletusyleisöt oli mainittu ja käsite otettu käyttöön vastauksessa.

2 pistettä

Vastaus käsittelee lyhyesti Afrikan Tähti -peliä ja pelin pelaamista *tai* pohti pelissä luotua maailmankuvaa. Oletusyleisöjä ei oltu mainittu tai pohdittu.

1 piste

Vastauksessa käsiteltiin Afrikan Tähti -peliä, mutta aineistoon kiinnittyminen jäi sisällöltään hyvin niukaksi ja toteavaksi.

Sisältö: c) Muutosten analysointi

3 pistettä

Vastauksessa lueteltiin ja kuvailtiin kuvissa 1-6 näkyviä eroja ja yhtäläisyyksiä vanhan ja uuden pelin visuaalisessa ilmeessä. Myös vanhan ja uuden pelin tekstikuvausta oli saatettu käsitellä.

4 pistettä

Edeltävän lisäksi vastaus eritteli ja analysoi muutoksia, pohti niiden syitä ja seurauksia hyödyntäen joitakin kohdassa a) mainituista valintakoejulkaisun käsitteistä.

5 pistettä

Edeltävien lisäksi vastaus sisälsi oivaltavaa pohdintaa muutoksista, niiden luomista uusista merkityksistä ja mailmankuvasta, hyödyntäen monipuolisesti valintakoejulkaisun käsitteitä.

2 pistettä

Vastaus mainitsi joitain kuvissa ja/tai teksteissä havaittuja muutoksia. Käsittely oli pintapuolista ja toteavaa.

1 piste

Vastaus mainitsi, että visuaalinen ilme on muuttunut, mutta muutoksia ei eritelty ja niiden käsittely jäi hyvin niukaksi.

Sisältö: d) Tavoitteiden ja seurauksien pohdinta

3 pistettä

Vastauksessa pyrittiin erittelemään ja pohtimaan, mistä syystä pelin visuaalista ilmettä on muutettu.

4 pistettä

Edeltävän lisäksi vastauksessa pohdittiin, mitä toivottuja seurauksia muutoksilla tavoitellaan. Mainitut tavoitteet voivat olla sekä konkreettisia (esim. myynnin lisääminen, huomion kiinnittäminen, pelattavuuden parantaminen) että ideologioiden ja maailmankuvan muutokseen liittyviä.

5 pistettä

Edeltävien lisäksi vastaus sisälsi oivaltavaa pohdintaa visuaaliseen ilmeeseen tehtyjen muutosten syistä, tavoitteista ja vaikutuksista. Pohdinta oli kytketty kohdassa a) mainittuihin lähestymistapoihin ja käsitteisiin.

2 pistettä

Vastaus pohti jonkin havaitun muutoksen tavoitetta tai vaikutusta. Käsittely pintapuolista ja toteavaa.

1 piste

Vastaus mainitsi jonkin syyn muutokselle, mutta ei jäänyt pohtimaan asiaa.

Esitystapa

Rakenteesta ja tyylistä sai 0-7 p seuraavasti:

- Otsikointi 0-1 p
- Johdanto 0-1 p
- Kappalejako 0-1 p
- Sujuvuus 0-2 p: vastaus muoto- ja rakennepiirteiltään selkeää ja havainnollista. Epäselvyyksistä vähennettiin pisteitä.
- Tyyli 0-2 p: vastaus esseevastaukseen sopivaa yleiskieltä. Tyyliin sopimattomista ilmauksista vähennettiin pisteitä.

Oikeakielisyydestä sai 0-3 pistettä. Lähtökohtana oli maksimipistemäärä 3, josta vähennettiin pisteitä kielioppiin liittyvistä haasteista, mm. yhdyssana-, pilkku- ja välimerkkivirheistä, toistuvista kirjoitusvirheistä sekä kieliopin vastaisista rakenteista.